

ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára Egész évre 8 kor Fél évre 4 - Negyed évre 2 - Egyes szám ára 20 fillér	Feltétlen szerkesztési, lapigénylési és kiadó: BALKÁNYI ERNŐ. MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.	Szerkesztőség és kiadóhivatala: Fő-utca. Hirdetések díjszabása szerint. Kéziratok nem adának vissza.
--	---	---

Földmívelési érdekeink.

A nagy depresszió, mely a Dél Afrikában dühögő haboru folytán az egész világon érezhető többé kevésbé, nemcsak, hogy nem hagyta érintetlenül a magyar mezőgazdasági viszonyokat, de még válságos hatással is van rá. Németországban például, ahol a lakosságnak aránylag kisebb hányada foglalkozik földmíveléssel, sokkal kisebb mérvben érezhető ez a depresszió, mint a par excellence földművelő Magyarországon. Németországban inkább az iparos és kereskedő világ sínylejt a depressziót, míg nálunk a nép kenyérkeresetének azon ága szenved, amely a legelterjedtebb és legfontosabb. Szomorú, hogy akármilyen ágában a közigazgatásnak is észlelték a hatással a magyar földmívelés okvetlen megszűnével miatta. Oka ennek az, hogy mezőgazdaságunk még igea messze van a tökéletesség azon fokától, mely nemzetfenntartó voltánál fogva megilletné.

Törvényünk nagyon sok van, mely a mezőgazdaság érdekeit van hivatva megvédeni, vagy előmozdítani. De ezek a törvények nagyrészt vagy nincsenek kellően végrehajthatva, vagy elhanyagoltak. Példának hozzuk fel az őrési forgalom eltörlesztését. Az agráriusok esztendő óta verték felre a harangokat a

malmok kedvezményei ellen s örömmalomban usztak midőn a malmokra nézve oly súlyos törvényt meghozták. S mi az eredménye a nagy reformnak? Az, hogy malmaink részvényei csökkennek, harmincz százelekkel kevesebb gabonát vásárolnak, a gabona ára még kisebb most, mint a káros törvény meghozatala előtt.

Íme, ilyen szempontok érvényesülnek intező körünkben, midőn földművelésünk erlekoról van szó. Partok és érdekek surlódásából keletkeznek a reformok, s így természetes, hogy az igazi cél a mezőgazdaság hátterbe szorul.

Vagy itt van a mezőgazdasági esélet-törvény, melynek ha vannak is okos intézkedései, sok tekintetben új nyögőket ró egy a munkásra, mint a munkaadóra. A munkások ezrei szerte az országban zúgolódnak ellenle, a kisbirtokosok se rajognak erre, egyedül a nagybirtokosok vannak vele megelégedve.

A legnagyobb baj, mégis az, hogy kis gazdáink óriási többség meg most is így nével a földet mint apáink. A nyugati kultúrávalunk földművelőse a tanult és hajtjaik is a modern találmányokra, az ökszerű beszédre, melyek segítségével minden talpalatnyi föld hasznót hozová válnak. A magyar gazda első sorban konzervatív,

sem mire sem becsüli az újat s göröcsben ragaszkodik ahoz a tudáshoz és módszerhez, melyet az apjától elsajátított. Más városban pedig szegény nem tud befektetni, gépet s más új kellekkeit nem tud vásárolni. Csak egy ellenszere van az alacsony gabonárrak által okozott kárnak: a termelés mennyiségének fokozása. Ez pedig egy új és befektetéset igénylő tudomány, melyre a magyar gazda, sajnos, nincsen kvalifikálva.

Ennek a kvalifikatlanságnak fooka pedig a 25 százalékos földadó. A kisgazda jövedelmének nagyobbik negyedét adóba fizeti. Illetékes helyen néhány év előtt felhangzott a vizsgálati jelszó: behozzák a progresszív adót. Nem is olyan rigyen pedig ugyancsak arról az illetékes helyről kiadták az új jelszót: a progresszív adó behozatalát bizonylatlan időre kell elhalasztani. (Ist-é nem, hany ezert kisbirtokosok fognak a bizonylatlan idő alatt adóhátrékek miatt elvereszní??)

De ki győzné mindezen kisebb nagyobb okokat elősorolni, melyek miatt földművelésünk sem a termelés mennyiségére, sem minőségére tekintetében nem képes arra a nivóra emelkedni, hogy akármilyen csip-csup gazdasági hanyatlás le ne verhesse a lábáról?

Némileg vizsgálati az, hogy a közönség körében kezd már egy egészséges mező-

TÁRCZA.

Sorsom.

Küzdő lelkeim nehezülnek
 Ezek a bus, nehez napok!
 A hosszú diestelen tusában
 Már kimerült lelkűdök
 Dicső, jóvért síkra szálltam,
 De sért az örök guny, közöny,
 A sáét utat, merre járok
 Hulló véccemmel öntözöm.

Szebbel borítva harszok meg,
 De nem vagyok, aki vak,
 Oh a dicső jövő reménye
 Tört lelkemből kihálva rég.
 A győzelemben nincsen hitem már,
 Szívem dicsőögrét sem esd,
 Menekülnek a esatérőrd
 A pusztullásból örömszt.

De nincs egy zuga a világnak,
 Hol heka, nyughaly várna ran,
 Oh mindenütt új vész fogadna

S ennel keservecsbb talán,
 Oh gyozoi, menekuloi kesó. —
 Mit érne már a diadal!
 Mikor halalos mely seheben
 A szivem ugys belehal.

Tepett lelkeim nehezülnek
 Ezek a bus, nehez napok!
 A győzelem reménye nélkül,
 Küzdök, míg összeroskadok.
 S ha összerogyán, soha többé
 Föl nem virradhat éjszakám,
 A gyözök gnyos halotján,
 Leend halotti gazdasáman.

VASSANYI TIHAMÉR.

Mari.

— „Az Alsó-Lendvai Híradó” eredeti tárcája. —

A hosszú nap utolsó sugarainban fűrésztörte a rideg ősz tájat, melynek levegőjét fölfova telte a gyárak s a bányamezők művek füstje. A meredők síros mely a léány fele vezetett, lágyszakadt, sapadt legény után ballagott. Vihar Andrasnak hívták, deák, szorgalmas embernek ismerték, Mar

negy év óta dolgozott a közsenbányában, előmunkás lett és fellelválói csak jót tudtak róla. Vihar hat hónap előtt házasodott. Egy munkavezető leány vette el, a szőke Mari, aki már a más menyasszony volt egy ízben. Ugy történt a dolgot, hogy valami két év előtt egy idegenből ide szakadt férfi jött a bányára s a Mari atyjánál vejt szálalt. Mari megszerette az idegent, s mikor az atyjától megkérte a kezét, annak sem volt kifogása. S mikor már ki is fizetek az esküvő napját, egy szép reggelen egy idegen beszéd, beteges asszonyka jelentkezett Mariéknak — a völgyben felesége. Hogy mi minden történt akkor, arról sokáig beszéltek a kenyvetelen, s Mari még hónapok múlva is siratta elvesztett boldogságát és az embert, aki oly gyűlözetosan megcsapta. Az az ember meg azon a napon eltűnt a telepről és senki sem hallott róla. Hónapok múltak el, Mari látszólag megnyugodott, s mikor Vihar Andras megkérte a kezét, atyja tanácsára hallgatott, mert jó leány volt. Azt gondolta, ha nem is szereti Andrást, majd megszokja a ferjét s egészen elfelejt a esű múltat.

A házasság megtörtént s fél évig is minden zavarta meg az ifjú pár békéjét.

A múlt heten leültött a villám a fűhözten égboltozatból, Varatlanul betoppant a Mari szűzői házába a régi völgyben, éppen a mikor a menyecske az öregéknél volt látogatásban. Simon Jakab, ty

Balkányi Ernő könyvkötészete Alsó-Lendván.

Elvállal
 es készít

mindennemű könyvkötő-munkát

A FÜZÉSTŐL A LEGFINOMABB DISZKÖTÉSIG ;

Elvállalok továbbá képek, fotografiák, tervek, rajzok és térképek cachirozását, úgy minden e szakba vágó munkát.

gazdasági közvélemény gyökereit verni Terjednek a gazdasági ismételő iskolák is, melyekre nagy jövő vár a modern gazdasági tudomány terjesztése tekintetében. Ezek az iskolák egyuttal a közvélemény átalakulására is behatással vannak, mert természetűsítik azt az igazságot, hogy nem a politikától, hanem az agrár — merkantil viszkálodástól várhatjuk földmivésünk fellendülését, hanem a célfeladatos tanulástól és a munkától.

HIREK.

— **Élelőpítés.** A m. kir. igazságügyminiszter Rosás János alnövevényi kir. járásbírói tevékenységéről a IX. lévendi osztály 3-ik fokozatba élőpítette.

— **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Orás János 3-ik-kindai m. kir. adóhivatást saját kérésére a eskörtanyai m. kir. adóhivatálhoz helyezte át.

— **Kinevezés.** A budapestvidéki magyar kir. pénzügyigazgatás Soos Pál letenevi m. kir. adóhivatalt díjazatlan gyakorlókat a ráczkevei m. kir. adóhivatálhoz segélydjás gyakorlókká nevezte ki.

— **Párhaj.** Keszthely városának ismét megvált a szencziacziá. Két általános ismét fiatal fi-kális: dr. Schwarcz Zsigmond és dr. Hochstädler Sándor összeszólalkoztak, minék bárhaj lett a vége. Folyó hó 4-iken áltak egymással szemben az ellenfelek karddal a kézben. A párhaj dr. Hochstädler megsebesülését végződt.

— **Pangás a közéletben.** Sajnos, hogy nemcsak a gazdasági életben, de a közélet egyéb alakulásaiban mindinkább terjed a pangás. A közintézmények is az ezek alapját képező garanciák iránt érzéketlenek vagyunk s ha hőmérője volna nekem, úgy azt legjobb esetben közel a fagyponthoz kellene keresnünk. Így vagyunk a szabadsággal, így vagyunk mindazzal, a mi a nemzet felelőzetelével egészségessé teheti. És a hála azokról, kik vértékül áztatták a földet, hogy kikéljen a vetés, melyet mi arat-

tunk a természet zsebre vágjuk, mintha az amugyis, vetés nélkül jarna nekünk. A közszabadságok iránti érzék bizonyos viszonyok között ha csökken is, nem vesztethet el egészen, sőt a történelem, de a természet tanítása szerint is, az esőt feltehenlül felváltja az emelkedés. De a hála ezére mint tisztán emberi érzés, ha eltűnt, többé fog nem ebréd! Ez a baj s ezért agasztó az, hogy modern közéleti berendezések szünetlésének napja. 1848. március 15-ikének emléke nyoma nélkül halad el évenként fejünk fölött. Csak a polgári olvasó egylet tervez innépnépt is a jogi tudjat ebbe nem vonja bele a polgárságot! Hat a többi egyesület, hat a polgárság zóme, a föld népe hol marad? Örünek, ha minden hazafias érzésű polgártársukat sikertülne közönyből felirauzunk, hogy feljegyveshessük azt, hogy nálunk van még verkeringsis a szervezetben! Úljuk meg azt a nagy napot egy szívvel — lélekkel!

— **Bucusi ünnepély.** A helybeli kir. járásbírósnál hosszabb időn át működött Varga Lajos kir. aljegyző baratai és tisztelőiből abból az alkalommal, hogy Varga a mohácsi járásbíróshoz áthelyeztetelt a nagyvendégli kis életében e hó 6-án este nagy számban gyűlékeztek, hogy bucsuzanak a távozótól, ki úgy a hivatalos körök, mint a társadalom szimpátiáit szererte meg magának tehénységével is illeti: viselkedésével. Az elhangzó tekézősötökben a tisztelet és barátság érzelméi jutottak kifejezésre, melyeket szép szavakban köszönt meg Varga aljegyző. A társaság a reggeli órákban oszlott szét. Sok szerencsét kívánunk Vargának új állomáshelyen s a barátság érzelmét részére megörizve reméljük, hogy ő is szívesen gondol vissza most már elhagyott baráti körre.

— **Jó hír a szőlősgazdáknak.** Tudjuk, hogy az olasz bork mérteknélküli forgalomba hozatala a Morsóbi horvátok is lenyomta. Deazára a természet kegye mennyiségnek egy jó része eladatlan maradt. Ezon bork erősebb, kellemes, egészséges, kellette fel Litke Lénász pücsi borszőlősgazdájának, ki nagyobb vásárlást eszközölt Stród

Tudod, András, én már leszámoaltam az ellettel. Nem bánom ha agyonütsz, akár szentül, hat halálra! Évert hat ne kordész én tölem semmit. Jobb, ha nem beszélünk róla. — Elégét tudok, felelte Vihar s azzal elindult, vissza hazafelé! A felgályt utanna kiált, hogy „hová András, mindjárt itt a vltas?” — Amak semmet, vakon rohanna, valami szörnyű belső indulat kergette hazáig.

— Az asszonyt ott találta az asztalnál sirt. András nem bírt uralkodni magán, rördördött: — Eredj innen! Eredj hozzá!

— Az asszony csak tovább sirt. — Mar meg is esztál vele? Type? Ne tagadd! Ő se tagadd, s felmentet a eskányt?

— Mari felállott, letörölte könnyeit és eskülő hangon mondta. —

— Éss ugyan, András. — A felmentet eskányt lehánytától. Vihar András azt hitte, megszokd fajdalmában a szíve. Az asszony nem tagad, nem is teteti, nincs annak egyéb büne, csak hogy őt nem tudja szeretni.

— András sirtit szeretett volna, de nem tudott. Hallgatva álltát ott egy ideig, a férfinak eszébe jutott ez a nagy fekete, földalatti háló, ahol éveken át naponta rohadott székelt. A nagy szivvel bíránt a földet urra lett a munka. Hirta, sürgött az ő rabizolgát. A Vihar András csendesen, sőt nélkül met ismét hazaról, el a bányába, dolgozni. S dolgozott más három helyett. És hogy teso, lelke kimerült a gyilkos munkába, elomlott szívezen a vad fajdalm.

— Másnap reggel nem találta otthon Mari. Este hozták hazta holtán, szétrovasva. A vasut elé fekdött. Nem akart rosz asszony lenni hat inkább meghalt.

SZOMBATOS ELEMÉR.

vidéken — 1900. évi Rízling literjét 90 fillérett vásárolta meg Gróf Danay Hugo szőlőbirtokostól. 1901. évi termését — az új börtet — minőség 90 fillérett — sőt többet is adott, figyelembe nem véve a nyomott art. Igerétt hágyta, hogy evrd-eve nagyobb szüreti bevásárlást eszközöl.

— **Szerencsétlenség a Murán.** Stájerország Prisztava községből Vargus Jomodu gazda kocsisa malaezokat vitt magu hó 24-én egy bisztrizek kereskedőnek. A kocsis a kelletlenül tördelt írott és által eskőival hazta fele ment Racz-Kanizsánál a partnál alól kompra reá hajatott. A réven nem volt a révész: a karfa sem volt áthúza és a magas parttól hirtelen legruló kocsi pár pillanat alatt a Murában fekdtt. A kocsiest nehezen kiemelték, ki ész nélkül tört el a színhelyről; a kot fiatal esko beöz vestett.

— **Inyén szőlővessző.** Stród körjegyzőséghez tartozó szőlős gazdák, kik a sok snayru esztendő óta nem jő részt elszőlővesszővel, a phylloxera által tönkre tett területeket felújítani a maguk erejéből alig vagy nehezen tudtak volna az államhoz fordultak segítségért. A nagymelóságy földmivélségi Minister Ur február 27-én küldött maguk leiravalt a folyamodó — nagyszámú — gazdáknek fejünknt 200—300 szőlővesszőt és 500—500 db. sima amerikai vesszőt volt kegyes kintálni. Igaz, hogy egy-egy gazdának nem sok; de elég arra, hogy népünk a vetéssé által beelőtölt szőlővesszőket erősenre jutottá, ismeretait pedig a jövőre megvalósítsa.

— **Gondatlanság.** F. hó 4-én Gaál Vendel jöszeli lakos felgályt nélkül hagyott 11 hónapos Gáza névi fia a padról leesett. A földön, elszórt bázsmekkel játsza egy bázsmekkel félrenyelt s az ideje korán érkezett orvosi segély daczára sem volt megmenthető.

— **Az ötven koronás bankjegyek.** Az osztrák-magyar banknak idő színt az ötven koronás bankjegyek készítésével vannak elfoglalva. Az új bankjegyek, amelyeket májusban fognak kibocsátani, valamivel nagyobbak a huszokoronas bankjégnél és sarga alappaloyason kek színiek lesznek.

— **Állást nyerne.** Az Országos Pályázati Közlöny után, mely az országban betöltendő összes állásokat közli, állást nyerne: ipari és kereskedelmi, mező és erdőgazdasági és műszaki tisztviselői, közszégi jegyzői és jegyzőrnokok, nödtisztviselői, kereskedelmi alkalmazottak és gyakornokok. Előzetesen a egy negyed éve 4 korona. Műtárványzómatok 30 fillér bekdülése ellenében küld a kiadóhivatal Budapest Rökk Szilárd-utca 27. Álláskeresési beiktatásnál minden szóért 2 fillér, vastagbáb betűvel 4 fillér, nyílt térben pedig minden szóért 6 fillér fizendő, mely hirdetéseknek legkésőbb esztőtrők fogad el a kiadóhivatala.

— **A benzín robbanások meggtátása.** Az utóbbi éveken oly gyakran előfordult benzínrobbanások arra indították a kereskedelmi minisztert, hogy a robbanások elkerülésé alkalmos előzeteskedések czejében rendeletet beiktasson ki, melynek egyes pontjai az illetékes hatóságok már a benzíninnortal hajott ipartelek, valamint a benzintartás engedélyezésén kötelesek figyelembe venni. A rendelet szerint a benzint csak jól zárt edényben avatalkon által hozzaférhetetlen, jól szellőztetett helyen szabad tartani, melyek közöleben dohányzószobák, valamint vilgító lámpák vagy tüzelvények semmi nem szabad. A felsősgs agályoskodást a helykielölésnél és az övrendszabályok megállapításánál a rendelet mindazonáltal elkerülőndök tartja, nehogy ez az ipar szabad gyakorlásának rovására essék.

Irodalom.

— **Magyar Remekirők.** A magyar irodalom főművei. Franklin-Tarsulat kiadás.

Ma meg esk őt kötet; egy-kek esztendő műlva ötvenöt, s akkor egyet lesz a magyar klasszikus irodalom régen vált eső gyűjtényének kiadás. Minden kulturnemetz régen, sokféle kiadásban.

hírták az az embert, előadta, hogy hibáját jóváténni jött.

— Szeretne a Mari és Amak azt hittem, hogy a feleségem már nem él, akkoriban voltam 4 évig e oda jött a hír, hogy meghalt. Mikor hazajöttem, nem is mentem a szőlőföldemre, ahol azt hittem, csak a feleségem sírja vár. Itt kapott munkát idejöttem. Látnaják, értatlan vagyok. Az asszony meghalt, ket hét óttl temették. Adják hát nekem a Mari.

— Semmi keresni valoja itt, rivalt rá a Mari apja. A lányom asszony már és magának csak azt mondhatom, hozzája el az irháját éről a vidékről. — Mari halgatótt. Simon hosszan neozott rá a szomorú megnyekésre e sőt nélkül kiment a hazból. Másnap pedig munkát vállalt abban a tárnában, ahol Vihar András dolgozott.

— Az esetnek hamar híre ment s másnap Vihar András is megtudta a dolgot. Az asszony nem szólt neki semmit s ez bántotta a ferit. Miért nem mondta el neki maga az asszony? Hisz most már nem lehet köztük semmi, mert fölújta. Mert kök nekem az ilyen dolgokat a ma-ök szájából megfudári. — Most is, hogy felment a bányába azon tudódott hogy a Mari szemei reggelt ki voltak sírva. Vihar András göröcsiben felmentet a bányászcsakánál. Felebrét benne a feltes és minden gondolata esk táplalta ezt a szörnyet.

— Ezalott elört a bányához. Ott már, a tárna szájában neházy száz munkás állott, varták a hat órat, amikor felváltak a nappali munkásokkal, hogy reggelt hat óráig lent százötven méternyire a föld alatt szenet ászottak a gazdák uraknál. Ott találta Simon Jakabot is. Egyenesen oda ment s ferit birta.

— Simon Jakab mit akarsz a feleségemről? — Simon nagyot nyelt, mintha nehezen tudná csak kimondani, amit akar, aztán megszólalt:

